

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termék szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Ünnepi gondolatok.

Irta: Demeter János.

Az emberi nem 6000 esz-
tendő történetének legelső, legfon-
tosabb eseménye a Karácsony.
Betlehem fölött megjelent a fényes
hajnalcsillag és bevilágította évez-
redek mult és jövőndő históriáját. Az
angyal pedig leszállott a földre és
hirdetvé az örök szózatot: „dicső-
ség az Istennek és békeség az em-
bereknek: az örökszeretet, a Mes-
siás megszületett” . . .

És a bethlehemi csillag égi fé-
nyében, átható mennyei varázsá-
ban semmivé perzselődtek az ókor
hazug, illetlen bálványai, romba-
dóltak Athén templomai, porba
omlottak Róma istenszobrai. Elho-
mályosultak, a feledés ködébe vesz-
tek a nagy fáraók és a világhó-
ditó caesárok. A világuirt egy ma
született ember isteni lelke, való-
sága, kultusza töltötte és tölti be:
Jézus.

Proféták jövendölték, milliók
epedték, angyalok hirdették. Szü-
letése kétezer éves történet, két-
ezer éves igazolása az isteni ígé-
retnek.

A béke és szeretet vallása lett
urrá a földön. Millió és millió kéz
kulcsolódik össze e napon. Egy
világot betöltő óriási társadalom
imádkozik ez ünnepen. Karácsonyt
ünnepel! Lelkét, szívét egy napra
megszállja e nap csodálatos áhi-
tata . . . évről-évre elzengi zso-
lozsmáit, évről-évre meggyújtja a
hálás visszaemlékezés szövétnéket
Jézus születése fölött, mert fülébe

A ZEMPLÉN TARCZÁJA.

A leánykérdésről.

Jelige: „Minden ország talpköve
a tiszta erkölcs.”

A „Zemplén” f. évi 98. számá-
ban fenti cím alatt megjelent tárcacikk
keretében feltett kérdésekre, a cikkíró
albíró ur a hölgyközönség választát
kéri. Legyen szabad nekem e tárgy-
hoz kissé hosszasan hozzászólnom,
mert éppen ez a kérdés az, mely fe-
lett magam is régóta tündöködöm, s mely
akár lélektani, akár anyagi oldaláról
tekintsük is, de mindenhogy egyike
a legfontosabb s legaktuálisabb kér-
déseknél; — noha e beteg ügy szaná-
lását okosabbnál-okosabb fők kísér-
lették már meg számtalan uton és
módon, anélkül: hogy nemes igyeke-
zetüknek látható, számottevő ered-
ménye volna.

Hajlandó vagyok elhinni, hogy
az ilyen kényes kérdésben, ha férfiak
részéről történik hozzászólás, a lova-
giaság szabályai az irányítók; —
nem akarnak, vagy nem mernek ke-
serü igazságokat mondani. Ha nők
tárgyalják: könnyen vádolhatók el-
fogultsággal. Mindkét feltevés jogosult.

Ugy vélekedem, hogy nem azon
leányokról esik tulajdonképen szó,
akik a „felső tízezer” körén belül es-

cseng az angyali örök szózat:
dicsőség! . . . béke! . . . szeretet!

A szép karácsony, az esz-
tendő legmagasztosabb ünnepangja,
melynek áhitatos békéjét nem za-
varja semmi indulat. Ünnepet ül
családja körében, szerettei meghitt
ölelésben mindenki, kis és nagy sor-
ban levő egyaránt. A szeretetnek,
a békeségnek, az isteni örök di-
csőségnek diadalünnepé minden
karácsony. A családi szeretetnek
édes melege, mely felragyog a
karácsonyfa alatt, fényével, glóri-
ájával szét száll az egész világra
és áhitatra, hódolásra kényszeríti
az emberi szellemet, megindítja a
szívet, örömmel tölti el a halha-
talan lelket. A karácsonynak égi
bübájossága minden szívre küld,
plántál egy-egy sugarat, hogy
megnyissa annak redőit az emlé-
kezés, az igazság, a szeretet, a
boldogító béke befogadására. És
betelik az emberi lélek azzal a
szeretettel, azzal a békével, mely-
nek megtestesülése volt maga Jé-
zus, az Isten fia.

Igen, mert Jézus, az Üdvözítő
születésével, annak misztikus kö-
rülményeivel, az istálló, a jászol,
pólyák, széna, szalma, és barmok
társaságával — önmaga a lemondó,
igénytelen, véghetetlen szegénység
e bizonyítékai, egy új világot
nyit az embereknek, egy szebb
világot a valóságosnál: a keresz-
tény alázat, türelem, szelidség és
szeretet örök, határtalan és csodás
birodalmát. Abból a jászolból árad
ki a világ fényessége, terjed szét a
tisztá levegő, a mennyei fény, az

neki; hiszen ezek nem aggódnak férj-
hez menetelük iránt; de hát nem is
ezek képezik a nemzet nő-világának
zömét, nem ők irányítják a női kér-
dést; az ő hivatásuk az élet kihasz-
nálása, az élvezetek kelyhének kiürí-
téséhez minden kellékkel rendelkezvén.

Hazánk társadalmi, közgazdasági,
művelődési és előhaladása iránti kér-
déseit az intelligens középosztály, a
polgárság kezébe vannak letéve.

Kik tartoznak ide? Reményilem,
hogy nem vonom magamra a nagy
közönség haragját, ha kerekén kijelen-
tem, hogy nézetem szerint e kaszthoz
tartozik minden olyan társadalmi mű-
veltségű egyéniség, kivel lehet be-
szélni. Aki nem keresi Londont Orosz-
országban, de azért zongorázni nem
feltétlenül szükséges tudnia. Röviden:
aki kézi munkájával keresse bár ke-
nyerét, vagy tollával, de sem nem
kékvérű, sem nem paraszt. E két fo-
galom közötti helyet elfoglaló embe-
riség zöme a nemzetnek, ebből kerül
ki az iparos, kereskedő, hivatalnok.
Ezekről lesz szó; — aki nem tartja
magát idevalónak, azt nem érintik,
nem érdeklik az általam előadandók.

Feltétlenül aláírom Gál Lajos ur-
nak ama mondását, hogy a leánykérdés
nemesak Amor hatalmának fogalma,
hanem szociális baj nálunk, melynek
orvoslását vitális nemzetgazdasági ér-

eszmei örök fonség után. És ez
az a mag, mely újra felsarjaz-
tatja a cinizmus, a hitetlenség, a
tuláradt élvezetek, a féktelenség
kényelmessége által hátra hagyott
iszapjából a szándékosan beteme-
tett virágokat az emberi lélekben.

A karácsony fénye, lelket, szí-
vet, elmét tisztító, átható melege
hinti el ma is keblünkbe a vallás
frissítő malasztját, ami nélkül ösz-
szeroskadna gyarló halandó em-
beri voltunk az élet temérdek szen-
vedései alatt. A karácsonyfa gyer-
tyácskái kigyulnak, az egész világ
az apró, ártatlan gyermekek ki-
mondhatatlan boldogságában gyö-
nyörködik. A zordon szíveket édes,
lágymelegség szállja meg, s ott,
hol ezelőtt durvaság, önzés ho-
nolt, ott, hol a harag sötét éjsza-
kája ülte diadalát, ott, hol az en-
gesztelhetetlen gyűlölség érzéketlen
jégréteggel vont a szívet:
ma, mint varázsütésre felolvad a
jégkéreg, kisimulnak a zord, ha-
ragos arcok és az oly rég nélkü-
lözött égi béke, szeretet — édes
vigasszal tölti be a szíveket . . .
És amikor a kicsinyek ajkán föl-
cseng az üde gyermeki szív ár-
tatlan örömeinek, boldogságának,
elragadtatásának édes nevetése, ka-
cagása, a felnöttekben is visszhangra
kél a gyermeki kacaj csengése,
velük örvendünk, köztük gyer-
mekeké leszünk, romlatlan szí-
vüket ezen az estén magunkban
érezzük, gondtalan, árnyatlan, fel-
legtelen korát életünknek vissza-
képzéljük; jók vagyunk, a szere-
tet, a béke lakozik lelkünkben,

dekeink kívánják. Sőt éppen a tétel
második részére helyezem a fősúlyt,
mert egy nem igen fényes anyagi
helyzetben élő nemzet szociális kér-
dése mellett Amor neveltséges epigon,
(igaz, hogy mitologie is elég ki-
csiny) míg műveltebb, vagyonosabb
és rendezettebb társadalmi helyzetű
nemzeteknél nincs leánykérdés, vagy
ha van is, elenyésző kicsiny baj.

Fejtegezzük tehát a kérdéseket
sorra, mentől többen, annál nagyobb
eredményt érhetünk el, mert több
szem többet lát, több ember több
élettapasztalattal bír, s már maga a
világ is úgy van alkotva a Gondvi-
selés által, hogy egy párnya magá-
ban csekélység, de a résznek milliárd-
jainak összhangja (melyek egyenként
zürzavarosak) egy tökéletes, szép egé-
szet képez.

Az első kérdés ez: „Hogyan le-
hetne a nőtlén embereket rábírnai,
hogy hozomány nélkül is nősüljenek.”

Ez a kérdés tulajdonképpen az
egésznek a lelke, ebben a többiek
már csak részecskéket képeznek; mert
ennek kifogástalan és helyes megol-
dása megoldja az egész problémát.
De mikor fogunk még oda jutni, hogy
e kérdést alaposan és helyesen meg-
oldhassuk! Szerintem e kérdés megol-
dását csakis két tényező együtt,
összhangzatosan működve eszközöl-

megbocsátunk mindenkinek, nem
akarunk bántani senkit, az önzés
démona elhallgat s valami végtelen
jó, égi érzék hatja át egész valón-
kat; elmerengünk egy édes han-
gon, mely bensőnkben cseng, cseng
folyton: béke . . . szeretet . . . és
mélyen érezzük, hogy nincs, nem
lehet irigység ezen a szép napon,
eltakarja azt a ma született: *Örök
Szeretet* . . .

Karácsony! az ideális vissza-
emlékezések napja. Igen! e napon,
ez estén visszazáll szerető szívünk
gondolata azon boldog ideális korba,
midőn a karácsonyfa világánál
minden ragyogott, tündöklött kö-
rülöttünk, de legjobban a mi ár-
tatlan, vidám, naiv gyermekszeme-
ink, amelyek még akkor nem is-
mertek könyvet, bút és bánatot!
Ah, mert minden ember életében
csak egy rövid, de kedves időszak
van, amelyben csak az élet neme-
sebb részét látja, érzi az emberi
lélek; amidőn minden tárgyon,
minden eszmén ott csillog az idea-
lizmus himpora. Ebben a korban,
az ifjúságnak fénytől és melegség-
től mámoros időszakában, titáni
erőt érzünk izmainkban, lelkünk
egy önmaga által szőtt, alkotott
kis világban él s megvalósítani
igyekszik az élet legszebb álmait,
bübajos mechanizmussal építi, al-
kotja az ifju kor és élet tartalom-
dús, varázslatos, ragyogó terveit.
Szinte jól esik, hogy karácsony
kultusza, hacsak egy napra is zak-
latott lelkünket az emlékezet vilá-
gánál visszavezeti e boldogságos
oázishoz.

heti, még pedig igen biztató sikerrel.
Először a társadalom, másodsorban a
kormány.

Ne tessék megharagudni, hogy a
kormányt is emlitem, nem politizálás
céljából, de majd kifejtem, hogy miért.

Lássuk először azt, mit tehet, —
nem — mit kell tennie a társada-
lomnak e téren.

Furesán hangzik ez: birjuk rá
a nőtlén embereket! Hát miért kell
ezeket rábírnai arra, hogy természetes
emberi rendeltetésük után haladjak?
Nagyon egyszerű a felelet: ad-
junk nekik feleségül olyan lányokat,
akiknek az ő szegénységük a hozomá-
nyuk; de ez a szegénység több
egy emeletes ház, vagy egy néhány
bankrésztvény értékénél! Azt méltó-
zatnak erre mondani, hogy ez már
mégis csak neveltséges, hogy lehetne
egy szegény lány az ő szegénységé-
vel többre becsülhető egy épp olyan
szép, épp olyan művelt, szorgalmas
és egyszersmind vagyonos leánynál?
Pedig van rá lehetőség. En meg tudok
nevezni mindnyájunk által tisztelt és
közbecsülésben álló polgáraink közül
olyat, kinek egy garasa sem volt,
mikor városunkba iparos-segédként
bevándorolt Szorgalma, takarékosága
pár év alatt pár száz forinthez segí-
tette, úgy, hogy szerény üzletet nyit-
hatott. Ekkor már módjában lett volna

És a karácsony ünnepének minden fényessége között mégis az ünnep lelki tartalma tündöklék a legragyogóbban. A Megváltóban és a megváltásban való hit; az a föl-emelő érzés, hogy a létért való keserves küzdelem nem a mindenség, nem örök; és hogy van az emberi életnek, léteinek nemesebb foglalatja is: a halhatatlan lélek és a halhatatlan szeretet jól-és és boldogító tudata. Igen, mert a szerető szív, ha megtelik örömmel, nem a mulandósághoz köti érzeményeit. Ezért soha nem tudják kioltani az emberiség lelkéből a Megváltóhoz, a halhatatlansághoz fűzött reménykedést. E kétszeres hit, meggyőződés a szívek mélyén gyökerezik, honnét csak a szívvel együtt lehetne kitépni! De mi lenne az emberiség szív nélkül, szeretet nélkül, maga Jézus: az örök szereit nélkül?

Ezért van, hogy tudatosan bár, vagy öntudatlanul, e hit, ez érzés, e sejtelen és e gondolat varázsában ünneplik a népek milliói a karácsonyi napokat; ünneplik kicsinyek és nagyok, gazdagok és szegények, tudósok és tudatlanok, keresztények és nem keresztények, kaszt, osztály és felekezeti különbség nélkül.

Mert csodálatos hatalmasság e szó: karácsony! melynek szeretettel telített mennyei poézise egyenesen az emberek szívéből fakad. A legkedvesebb örömkök, lélekemelő indulatok és szelid erkölcsök varázslatos nyugalmának napja, ünnepe. Mindenkit egy magasabb erkölcsi erő, egy nemesebb érzi-let, egy felsőbb szempont emel, ragad: az ezen ünnep megkapó szépségében vezérszínre feltűnő s azt átfogó reménység és szeretet gyöngéd ösztöne.

Az adományozásnak kedves, az elfogadásnak hálás napja, ideje, alkalma, amikor a felebaráti szeretetnek meleg sugarai a legmagasabb hegy ormáról lehatolnak a völgybe, amidőn megtörik minden hiu emberi kevélység, a biborpa-

legalább ezer forintos hozományu leányt keresni s kapott volna is; és elvett — tetszik tudni kit? — egy olyan leányt, aki 18 éves kora dacára foltozott szoknyában, mezteláb hordta a kosarat a piacon. Ez a házaspár ma — 18 év után — legalább százezer korona értékű vagyonnal bír, s ma az egykori kopott rökös fiu vastag aranyláncal, neje selyem ruhában mulat ott, ahol bármelyik *előkelő* hivatalnok ur szerencsésének tartja vele egy asztalnál leülhetni, s mint becsületesszorgalmas és nagy befolyásu polgárnak barátságát megnyerhetni. És az a hajdani szegény leány, — mert ő lett jobb keze férjének az üzletnél, nem több hozományt vitt-e hozzá szegénységével, mintha 1—2 ezer forint birtokában adja az uri dámát, ifju korában jár selyemben, s ma koplalna férjével és gyermekeivel együtt, vagy legalább is fülig adósan tengődné át silány életét!

Ilyen lányokat kell nevelnünk, s akkor könnyű lesz *rábírni* a nőtlen embereket, hogy hozomány nélkül is házasodjanak. De természetes, hogy így kell gondolkozni a nőtlen embereket is, és aki így gondolkodik, az nem vadászik hozományra; aki pedig másként, azt kergesse ki a hozomány nélkül való leány is, mert annak a férfinak aztán ő lesz kénytelen hitvány életét tengetni. Az ilyen házas-ságra pedig okos lány nem vágya-

lástok meggörnyednek, hogy a mélységek rejtett zugait is beարyozzák fényükkel. S a lakók jégvirágos ablakaiból előtör a misztikus karácsonyi fény; a sötét égbolton miriádnyi csillag ragyog, melyek miádmegannyi mécses rezgő fényben lobognak és ma, mintha a csillagok is fényesebben ragyognának, mint egyébkor. És valóban! a menyország csillagai csak egyszer egy esztendőben szállanak le a földre, amikor is a karácsonyfa gyertyái lesznek itt belőlük.

Karácsony! gyertyafényvel és ünnepi hangulattal megtelt szó, mely a szülők boldogságát, fénylő gyermekszemekben visszatükrözi. Ünnepe, mely új törvényt adott, nemesebbet a réginel, mely varázslatos erejével átjárta a pogány kultúrát s ezt az érzékiség fertőjében, mohos iszapjában elmerült társadalmat, az üdvösségre vágyó emberiség munkás társadalmává alakította át. A világtörténet fordulópontja a karácsony, amelyhez hasonló, hozzáfoghatót többet nem ismer a história. Mert civilizáló hatásában oly mélyreható, oly általános, egyesek és nemzetek életében oly jelentős, egyénre, családra, társadalomra, ezeknek minden vonatkozásaiban annyira irányítót és végül az egész emberiséget egyesítőt csak Jézus születése volt képes és tudott teremteni.

Et verbum caro factum est. Az ige megtestesült. Az eszme, az igazság, a béke, a szeretet megtestesült, él, uralkodik. Christus vincit, Christus regnat.

Új világ gyült fel a Pantheonok romjain, és ime a kereszténység eszméje, az emberi egyenlőséggel egyesített szeretet átalakította az egész világot. Kétezred éve zendült fel az angyalok Glóriája, vilant meg a királyok vezető csillaga, de ez a mennyei hang ma is cseng lelkünk előtt, a csodás csillag ragyogása besugározza sziveinket és az édes szeretet, hála, imádat parancs szavával hajt hó-

kozhat, csak azért, hogy éppen aszszony legyen.

Az a kifogás fog még itt felmerülni: könnyű lehetett akkor, 18—20 év előtt, de ma mennék csak a piacra mezteláb, ugyan mit mondana a világ! Hát igaz, hogy nagyot haladtunk azóta, különösen a cifrázkodás és önámítás terén, — de nem is kívánja ma senki a szolgáltól sem, hogy cipőt a saját talpával kímélje — azonban a divat- és rőfös-kereskedők számláit leszállíthatók! Ne tessék arra hallgatni, mit mond a trics-tracs, de arra, mit mond a józan ész. Édes apám nem igen idős ember még, de azt mondja, hogy egy iparos lányát, vagy egy gyári munkásnőt meg nem merne kérni, ha most kellene nőszülnie, mert egy évi keresménye kevés volna annak egy ruhára, vagy egy éven át elnyűzött pántlikára!

És az is igaz, hogy nincs valami nevelésesebb, mint mikor a szellemileg elmaradott ember hozzá nem illően fel van piperézve. Művelt ember megszólítja olyan nyelven, a milyenen ruhája után a feleletet véli tőle megkaphatni, — s ekkor tűnik ki, hogy felelőzött majom, kinek összes műveltsége: kérem, kérem, és ismét csak kérem!

Mit szóljunk a hivatalnok osztályról? Itt már azt a másik tényezőt, a kormányt kell elő vennem, mert tréfán kívül mondvá, ez szereshet férjet

dolásra a Megváltó előtt. Az ő ösvényein halad az emberiség, a mi nagy eszme, gondolat hevíti a népek és nemzetek vezéreit, ami jót, igazat, szépet és nemeset elér a tudás szeleme, mind Ő tőle, Ő általa, Ő érette vagyom.

Üdvözölt légy azért szép Karácsony napja! te, hitünk, reményünk és szeretetünk fundamentuma. Szálljon a Jézuska születésének napján béke a nyugtalan szívekbe, hogy virágozzék a hit s boldoguljon az emberiség s a haza! . . .

A politika karácsonya.

Alkalmi karcolat.

— dec. 24.

A politikai láthatár talán még sohasem alkalmazkodott olyan stilszerűen a karácsonyi hangulathoz, mint az idén. Csupa várakozás, titokzatosság, mysterium mindenütt, no meg kiáltó szó a pusztában. Érezzük az idők méhének teljességét, tudjuk, hogy történni kell *valaminek*, de arról, hogy mi fog történni még az ugynevezett *legbeavatottabbak* sem tudnak semmit. Sőt azt se tudjuk, hogy ami már megtörtént, ugyan miért történt. Megtörtént, hogy Krieghammer megbukott és Pitreich lett a közös hadügyminiszter. Ugyan miért? Nagy a találgatás. Szinte csodálom, hogy Dóczy báró, aki annak idején olyan esengő refrainekeket irt arról, hogy: „mért lett író Szana Tamás” — ezuttal ihletetlenül maradt a muzsától s meg nem ismétlé azt a bohókás, de végtelenül szellemes verset. Pedig milyen könnyű volna, csak az utolsó rimen kellene egy kis változtatást tenni.

Hogy is volt az eredetinek első strófája?

Az ember-észnek nincs problema,
Táru a létnek titka mind,
A nap nem távol, a sir nem néma
Szemünk mind'üvé betekint.
Nem riaszt már az Aetna-katlan,
Pólust keres a kutatás;
Csak egy marad megfoghatatlan:
Mért lett író Szana Tamás?

Micsoda könnyen lehetne ezt most így variálni:

S... azt kutatja most a riporter,
Ami megfoghatatlan előtte:
Hogy mért lett Pitreich miniszter?

Bocsássa meg Dóczy Lajos és Szana Tamás is, hogy bele kontárkodom az ő ügyeikbe, de nehéz dolgom ám a csábító alkalmaknak ellent-

a lányoknak ha akar, leginkább. Ne nyomorgassa a hivatalnokait 500 forint fizetés mellett, adjon nekik tisztességes megélhetést, tegye a *nős hivatalnok helyzetét anyagilag kedvezőbbé a nőtlenénél*, s akkor nem kell nekünk hódítani. Kevesebb ágyu, parádé és több ilyen, s több jut a szellemi munkás ellátására. Valóban isten-kisértés a kis-hivatalnoktól, ha megnősül, hiszen 40—45 forintból havonta hogy él meg, különösen ha 3—4 gyermek is kér a kenyérből? Pedig a kis-hivatalnok van éppen a hozományban szükölködő leányra utalva, mert magasabb állásu embernek, vagy csak jómodu iparosnak a lánya is, ma kiesnyli az irnokot, tudja hogy nem igen bőven telik neki mulatságra és divathóbortra. Így marad éppen a hivatalnokok közt sok agglégény.

Hiba van mindnyájunkban. Tökéletes ember nincs a földön. Boldog csak az lehet, akár férfi, akár nő: a aki szorgalmát, becsületet törekvés, takarékoskását adja alaptökél a házassághoz. E három tulajdonnal meg lehet hódítani a nőnek a férfit, és viszont.

A második kérdés: Hogyan kell viselkedni a lánynak a fiatal ember irányában, hogy ezt mielőbb meghódíthassa? Erre már ezer és ezer módon feleltek meg minden rendű és rangú nők úgy, mint férfiak, de rövi-

állani. Különben pedig, ha Petreich miniszter ur is olyan derekasan fogja igazolni majd az ő hivatását, mint a hogy Szana Tamás megfelelt a Dóczy Lajos kötekedő kérdésére, a közös hadseregnek ő lesz az első hivatott hadügyminisztere.

Akkor soha sem lesz alkalma a magyar miniszterelnöknek szemrehányást tenni valamely hadügyminiszteri rendeletre, hogy „lehetett volna azt szerencsésebben is megfogalmazni”, mint a hogy Bánffy tette a Henczi-szobor elszállítását elrendelő parancs kiadásakor, mert Szana Tamás bizony kitűnően fogalmaz, s ami fő, szin-magyar az írása: magyar érzés, magyar gondolat, magyar kifejezés.

A titokzatosság ködfátyola borítja a kiegyezés ügyét is. Soha kevesebbet erről a dologról nem tudunk, mint ma. Kossuth Ferenc próbálkozott utoljára, hogy fellebbentse ezt a fátyolt, de bizony nem sikerült neki jobban, mint a jeruzsálemi zsidó követeknek, akik az lrás tanítása szerint így szólta vala Keresztelő Jánoshoz: „Miért keresztelsz, ha te nem vagy ama Krisztus, sem Illyés, sem Próféta? És felele nekik János, mondván: En kereszteltek vízzel, de ti keresztetek vagyom, a *kit ti nem tudtok*.”

A miniszterek között is van, *akit mi nem tudunk, hogy ki*, de akinek — azt mondják a „kiáltó szónak” modern hősei, — hogy meg kell buknia. Körber miniszter ur, ha már csakugyan elkerülhetetlen, értekezzen ön még *egyszer*, ami miniszterelnökünkkel, de sürgősen, azután legyen ön az, *akit mi eddig nem tudunk!*

Várakozás, reménykedés, bizonytalanság tapad a vármegye 29-iki közgyűléséhez is. Ki lesz a főjegyző? Ez most a legtöbbször elhangzó kérdés nem annyira széles, mint inkább hosszú vármegyénkben. Kire köszönt a boldog ujesztendő? Melyik állás fog megüresedni a főjegyzői szék betöltése után? Ez meg a fiatalabb generációnak okoz tisztviselőink között fejtörést. Csak egy dolog, ami *holt bizonyos*, a Dókus Gyula alispán-sága. Istenem, ha Sándor király olyan biztosan tudná, hogy ki lesz a jövődő szerb király, mint ahogy Dókus Gyula tudja, hogy ki lesz 29-én Zemplénben alispán, talán hexcellentájának Lambsdorff grófnak sem kellene most ebben a hidegben körutra indulnia s megvárná az enyhe májust, hogy bemutathassa magát Ófelségének, a mi királyunknak.

den azért én is előadom nézeteimet, noha nem foglalom tíz parancsolat alakjába, nehogy még képes levelező lapra kerüljön. A leány tartsa magát azon társadalmi osztály szabályaihoz, amelybe szülőinek polgári állása és vagyoni helyzete szerint sorozva van. Ne majmolja az iparos lánya a nagy-birtokos, vagy magasabb hivatalnokét, — ne utánozza az irnok lánya az alispánét. A ruha nem teszi az embert azok előtt, akik tudják róla, hogy ki ő, legföllebb a kereskedő nevet a markába, hogy drága áruját annak is a nyakára szózhatta, aki részl. tüzetés címén éveken át hordja neki a vétel-árt, ezer percentes hasznot huzva mellette. És ha egy kisebb jövedelmű férfi ilyen körben feleséget keres, nem mer kéréként fellépni a rettentő cifra lánynál, mert érzi, hogy ő az ilyen irányban indult költekezést nem bírja meg.

Ne beszéljen irodalomról, művészetéről és színházról az a lány, aki ehhez nem ért. Ne adja a műveltet, ha magában érzi, hogy nem áll ott a valóságban, a hová képzeletének szárnyai néhány Beniczky-né-féle regény elolvasása után ragadták.

Ne szóljon meg mást; de szeretettel, jó indulattal beszéljen mindenkiről, ha már ki nem kerülheti másnak felemlítését, — s ne irigykedjék senkire cifra, vagy drágább ruhája és ékszerai miatt, mert igen sok ház ég

A kortes mozgalmaknak nem kedvez ez a nagy hideg s a folytonos hóvihar, de azért még sincs az Istennek olyan hideg tele, hogy a magyar korteskedni ne tudna. Ime, most veszek kézhez egy táviratot, hogy a szinnai járás bizottsági tagjai f. hó 20-án érkekezletre gyűltek össze s a főjegyzői állásra egyhangulag Thuránszky Lászlót jelölték.

Kár, hogy a Jézuskának nem volt beleszólása a közgyűlés határnapjának a megállapításába, mert ő bizonyára 24-re tüzte volna ki, hogy a jó gyermekeknek kellő időben át is adhassa a neki szánt ajándékot. Így bizony egyelőre csak a reményiséget nyújtja át nekik és még valamit, de ezt már nem csak a jelölteknek, hanem édes mindnyájunknak, akik tisztviselők vagyunk. Tetszik tudni mit? Rubrikát, temérdek sok rubrikás papirost. Éppen most szállítottak el a nyomdából vagy két mászát, ezen fogjuk mi egyszerűsíteni a közgazgatást: boldog új évet kívánok.

Sz. I.

Ifj. Zajtay István.

— december 24.

Rá tetszik ösmerni, hogy ki rejlik ez alatt a névalatt? Hát a néhai való jó zajtai Zajtay Istvánnak az unokája Nagy apja még egy mutatta be magát, hogy „tekintetes nemcs Szatmár vármegyében, a kecséges Szamos viznek lementében, kántor nem vagyok én, notárius vagyok én”. Az unoka pedig, a nagy-pölöskei körjegyző ur. A régi falupennája és a modern községi jegyző között van legalább is annyi különbség, mint a régi ludpenna és a mai angol acéltoll között. Szinte szeretném azt a nevet adni a hősmennek, hogy dr. Zajtay István, mert Isten ucsse kell neki lega.ább is háromszor annyit tudni, mint a mennyit egy-egy újfajtájú doctor juris szokott (ha még egy kicicséri is egyik, másik példányát Dongó Gyárfás Géza, „kedves barátunk”) De nem tréfálni akarok ifj. Zajtay Istvánék felett, hanem komolyan foglalkozni az állapotjukkal.

Arról jut eszembe a sorsuk, hogy a multkoriba itt konferenciáztak.

Tanulgatták ők is az új rendszernek reájuk eső részét és ha jól tudom, valami szabályrendelet-félet tervezgettek a privát munkájuk díjazása iránt. Nem tudom, hogy mit végeztek, mi mindenben állapodtak meg, de egy dolog megütötte a fületem.

Valami összeköttetés félbe akarunk lépni egy budapesti újsággal, mert az megígérte és programjába is ko-

belül, azért hogy a füstje nem látszik.

A lánynak legszebb ékessége és legjobb ajánló levele a háziasság, munkaszeretet; a jól kifejtett esztétikai érzés, amely megtanítja őt a csinra és rendre kevés költség mellett is. A szendesség, a kacérkodás óvatos kerülése, nyugodt és kellemes társalgási modor, oly hódító tulajdonságok, melyek mellett a hozományvadászok is elfeledik, hogy mi az ő tulajdonképeni céljuk!

A harmadik kérdéssel igen röviden végzek. Nemesak nem célravezető a pajtáskodás fiatalemberrel szemben, még ha vonzalmáról meg van is a leány győződve; de egyenes és legbiztosabb sírásója az a leány erkölcsi értékének, mert a férfi komolyabb teremtény, mint a nő és megveti önmagában az igen simulékony, pajtáskodó leányt. A tisztas távolság az esküvőig meg kell a leánynak tartania, pajtáskodni csak az asszonynak van már joga.

Ha a lányos mamáknak tanácsot lehetne adni arra, milyen rendszert kövessenek leányaik nevelésénél, hogy azok minél biztosabban főköző alá jussanak, — úgy egész röviden csak azt kellene nekik mondani: neveljétek úgy a leányt, hogy annak idején áldása legyen az annak a körnek, melyben ő lesz az a fény, mely világít és melegít, amely körnek ő lesz a legdrá-

molyan felvette, hogy a közigazgatás gyakorlói kérdéseit állandóan napirenden tartja az ő hasábjain, felvilágosítást, utmutatást is ad azokban a dolgokban, amik a közigazgatást érdeklik, a jegyzők érdekeinek pedig bátor szavu szöszölője lesz.

Hát én szívemből üdvözlöm ifj. Zajtay István urat és összes kollegáit is ezért az elhatározásáért.

Nem az előttem a földolog, amint bizonyára ő előttük sem, hogy támaszt keresnek testületi érdekeiknek a sajtóval való összeköttetésben, hanem az, hogy világos fővel belátták azt az igazságot, hogy manapság minden tisztviselő csak úgy teljesítheti közmegelégedésre kötelességeit, ha tanul és folytonosan tanul.

Hat csak tanuljanak ők figyelemmel és szorgalmasan és ragaszkodjanak hűségesen ahoz az összeköttetéshez, melyet most a magyar sajtó egyik független organumával létesítettek.

Nagy garanciát látok én abban is, hogy testületi érdekeiknek védelmét nem a protekciónak százados utcsapásain valamelyik befolyásos nagy ur kegyeiben, hanem a nyilvánossággal való összeköttetésben keresik.

Éljen! Ahol a nyilvánosságban biznak, ott nem lehet titkolni, takargatni való. Ahol nincs titkolni és takargatni való: ott becsületes, egészséges a közszolgálat, ahol pedig ez a feltétel meg van, ott nem fog hiányozni a nép megelégedése sem. A nép megelégedése pedig oly nagy kincse az államnak, aminek értékét kiszámítani is alig lehet. Dicséretre méltó, derék dolog tehát a Zajtay Istvánék törekvése. Még egyszer mondom, szívemből üdvözlöm őket elhatározásukért, amit biztató jellek tekintek a jövőre nézve, hogy Zemplénvármegye jegyzői kara teljesen megértette azt a hivatást, mely rá az új formába öltöztetett közigazgatás keretében vár. Csakis a karacsony hangulat kedvéért nem tudok tehát lemondani egy kis predikációról. Ha már nem keresnek a jegyző urak ezután sehohol másutt protekciót, csak a nyilvánosságban, hát ne is osztogassanak. Abban az új szabályzatban is benne van, hogy a közigazgatás előtt is minden ember egyforma.

Sz. I.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A Zemplénvármegyei Kossuth-szobor-bizottság id. Meczner Gyula elnöke alatt Nagy Barna és Kovács Gábor bizottsági tagok részvételével

gább éke, aki paradicsommá teheti ezt a gyarló, bajokkal teljes életet is. Igen, könnyű azt így elmondani, de nehéz a mamáknak szót fogadniok! Hiszen ő köztük is sok van már, aki meg nem engedné, hogy drága magzatának minden óhaja ne teljesedjék, legyen az még olyan félszeg és ostoba is! Nagyon sok mama van, aki már a piacon is haza tér, midőn aranyosa még mindig az ágyban henyel, — s mig a mama sűrűl, főz, vagy kenyeret süt, addig az édes az ablaknál könyököl, vagy regényeket és divatlapokat forgat. Sok mama abban találja örömet, ha látja, hogy leányát körül rajongják, dicsérik, — műkedvelői előadásokon, ünnepélyeken szerepet játszatnak vele (persze itt is a boltos szokott nyerni), pedig sokszor az ilyen szereplés ára egyébre lenne szükségesebb. És vajjon hány mama van, aki megtanítja leányát a józan, okos vallásosságra, isteni félelmet, egy magasztosabb eszme kultuszát oltja lelkébe, — s megtanítja, megszoktatja őt gyermek-korától kezdve a munka- és emberszeretetre!

Részben már ezekből kitalálható, milyen irányt kövessenek a mamák, melyik a legrövidebb ut a főközőig.

Hogyan neveljük fiainkat, hogy aggregényekké ne váljanak?

Millió számra áll előttünk a példa erre, csak meg kell figyelni. A pa-

november hó 22-én tartotta legutolsó ülését. Elnök tudatta, hogy a szobor helyének végleges megállapítása céljából a város polgármesterét azon kérelemmel kereste meg, hogy minden késedelem elkerülésével vegye napirendre a szükséges intézkedéseket is s az esetleg felmerülhető akadályokat közölni sziveskedjék. Ezen megkeresésre azonban még választ nem nyert, sőt magán tudomása szerint azonban a városnál újabb intézkedés nem is történt. A bizottság az elnök előterjesztését tudomásul veszi, de Sátoraljaújhely város polgármesterének jelentését megsürgetni kívánja s különösen kívánja azt, hogy a szobor elhelyezésének kérdése elvlegre elintéztessék. Közölte elnök, hogy időközben Horvay János és Róna József akadémiai szobrász-művész urak személyesen, illetve levélben művészetüket felajánlották; miután azonban a szobornak helye még felajánlva nincs, enélkül pedig tervezni alig lehetne, de még az sincs eldöntve, hogy a szobor a dícsült nagy hazafi műkődésének melyik idejéből, vagy alkalmából terveztessek és az sincs eldöntve, hogy a szobor pályázat, vagy közvetlen megbízás útján létesíttessék: a tisztelt művész urakat szives várakozásra kérte. A bizottság az elnök előterjesztését tudomásul veszi. Közölte elnök, az alapnak mai állását, mely szerint a vármegyénél készpénzben befolyt 7538 K. 31 fillér, melyből a megyei 20,000 koronás dotatúra a tételek kamataiból 1901. év első felében 1491 K., második felében 600 K. 18 fillér összesen 2091 K. 18 fillér esik; a városnál létező alap 8750 K. 19 fillér; azaz együtt készletben van 16888 K. 50 fillér, melyhez még a be nem folyt 17908 K. 82 fillér megyei dotatút hozzáadva, az alap ma 34,197 K. 32 fillérre rug. A bizottság a közölt eredményt tudomásul veszi egyszersmint felkéri elnököt, hogy a helyi bizottságokat és a főlzolgabiró urakat további gyűjtésre megkeresni sziveskedjék. Kovács Gábor bizottsági tag közölte, miszerint a szerencsi helyi bizottságnak megkeresésére Gróf Andrássy Dénes ömeltósága készséggel megengedte, miszerint dícsült nagy hazánkfiának Monokon levő s a gróf tulajdonát képező születési házat emléktáblával jelölhessék meg. Tudomásul hozta egyszersmint azt is, hogy a szerencsi bizottságnak e célra már mintegy 600 koronája van, javasolta végül, miszerint nagyobb jelentőség okáért az emléktáblának elkészíttetését és leleplezési ünnepélyét szinte a megyei bizottság vegye kezébe, egyidejűleg a tisztelt gróf igazgatójának

raszt embert veszem példának. Bezeg nem marad ez aggregény! Ne tessék kinevetni hasonlatommal; nem azért nem marad, mintha szerény igényei mellett meg sem élhetne asszony nélkül, — hiszen 3 köböl buzáért kapna egy évi kosztot és mosást akármelyik rokonánál, — de egészen más ennek az oka.

Kérdezzük meg a kérdést feltevő törvényszéki bíró urat, hány falusi ember válóperében ítélkezik addig, mig 100 nadrágos ember, vagy magarangu hölgy válik élettársától?

A paraszt ember előtt a házassági eskü szent. Az asszonyt ott aligha sikerül a házibarátnak rossz utra téríteni, de meg nincs is alkalma hasonlatlan tréceseléssel lopni a napot, mert a falusi asszony nem neje, hanem felesége, nem a férjének, de az urának. A férfi kora reggeltől estig el van foglalva, az asszony legnagyobb örömét abban találja, ha szerető gondal oszthatja meg a férfi terheit, ha hálás kézzel törli le homlokának a fáradalomtól gyöngyözött veritékét! A falusi embert nem lehet elesalni, hogy szabad idejét máshol töltsen, mint élettársa mellett, ez nem ismer klubot, kaszinót, kávéházat. Elete igénytelen, zajtalan, de boldog, irigylésre méltó, mert abban a kis szalmafedelű házaeskában szive tele van már e földön az éden örömeivel. És ezeket látja a falusi ember maga előtt, mi-

sürgönyét is megőrzés céljából átadta. A bizottság Kovács Gábor bizottsági tagjának jelentését örömmel vette tudomásul, tett indítványát a legnagyobb hazafias készséggel elfogadja azzal, hogy az emléktábla ügye egy közlebbi népesebb gyűlésen lesz még tárgyalandó. Egyben gróf Andrássy Dénes ömeltóságának hazafias elhatározásáért részéről is legmélyebb köszönetet szavaz s erről a gróftól Sulyovszky István igazgatóhoz intézett levélben értesíti.

(Vadászterület. A koskóci körjegyzőség lapunk útján is tudatja, hogy a Dedasócz, Hankócz, Koskócz, Izbugya-Hosszmező, Tótjablonya és Tótkriva községek határában gyakorlandó vadászati jog hat évre bérbé fogadni a Koskócz község jegyzői irodájában az 1903. évi jan. hó 12-én (tizenkettedikén) tartandó nyilvános árverés alkalmával.

Bodrogközi sajtóosságok.

— A Zemplén számára. —
írta: Lengyel Menyhért.

Amikor a nyájas olvasó figyelmét a Bodrogközre irányítom, a magyar sajtó egy sajnálatraméltó tevédesét vélem jóvátenni.

Ugyanis a Bodrogköz még mind-edeideig nem foglalta el a köztudatban azt a helyet, amely méltán megilleti. Amig tisztelt íróársaim a Bácskáról józú történeteket boesátottak közre, melyekben vörösfonál gyanánt húzódt végig az ivás virtusa, amig valóságos hőskölteményekben dícsőítették a bácskai mulatságokat, úgy mutatván be a tiszteletreméltó bácskai polgárfarsakat, mint akik legyőzhetetlenek az ivásban, utólérhetetlenek a duhajkodásban és vendégszeretők a végletekig — addig a Bodrogköz ilyenemű tulajdonságairól egy szó sem esett az egész magyar sajtóban.*

Ninesen szándékomban megtépni a bácskaiak koszoruját, amikor azt a szerény állítást kockáztatom meg, hogy Bácska iránt a sajtó elfoglalt; hagyományyszerűleg adódik nemzedékről-nemzedékre a Bácska jó híre és ez így átment a köztudatba, — természetesen tetemesen megnagyobbítva és kiszinezve, — hogy ma már szent valóság gyanánt hirdeti mindenki azt, amit az irodalom néhány neves miveltje — némi hála fejében az ott eltöltött görbe napokért — annak idején világgá boesátott.

Ma már, ha valamelyik fiatal, de

* No, no! Hát a Kemehegy Utolsó mohikánjai? Szerk.

dőn a katona-sorból kiszabadultan feleség után néz, s azért nem marad mondhatni egy sem aggregény. Ma, midőn az intelligens osztálynál már járványvá lett az aggregénykedés, a falusiak mit sem változtak. Mi hát ennek az oka? A lányok az okai, jobban mondva a nők! A nők először úgy mint lányok, azáltal, mert az árral úszva bedobják magukat az élvekkbe, nem képesek, nem bírnak elég lelki erővel arra, hogy munkatársai legyenek a férfiak egy életen keresztül, legfőképpen a késett segitenek fogyasztani. S ettől félnek a férfiak nagyon. A nők másodsor, mint mamák, mert a hatodik gimnazista fiúnak már elnézik, hogy teszi a szepet a IV. polgárista bakfisnek; nem tiltják el a csatangolás és kétes értékű barátkozásoktól, — az apától dugva, lopva is ellátják egy-egy kis pénzmaggal, hogy az urfi dözsölhessen.

A modern fiatal ember midőn 20 éves lesz, már keresztül élvezte az élet minden variációját. Erre már nem bír ingerrel egy kellemes madonna arc; a legszebb szempár fénye már megtört, zavaros szemében tükröződik vissza az éjszakázást megszokott ficsurnak; — fűnek-fának adása, s már csak arra jó neki a házasság, hogy ha gyáva a meghaláshoz, s nem elég rossz még a közvagyonyhoz hozányulni, egy hatalmas összegű hozomány útján evickéljen ki a hinár-

tehetséges novella-írók bácskai történetet ír meg, a hősnék okvetlenül tizenhárom próbás korhelynek kell lenni, és olyan dorbézolókat kénytelen vele végigcselékedtetni, a mik már tulesnek a lehetőség határain; különben a kritikusok sajgó szívvél konstatálják, hogy a történetből hiányzik a „valóság látszata”, a közönség meg éppenséggel nem veszi komolyan a dolgot. Szóval a Bácska már nem tulajdonnév, nem egy területnek a neve, hanem valósággal fogalom.

Ellenben a Bodrogközről mélyen hallgat a krónika. Ami pedig merőben igazságtalanság. Mert — és ezt tapasztalt férfiakkal bizonyíthatom be — a Bodrogköz Magyarország legkedélyesebb fészke. És mint ilyen, messze felülmulja a Bácskát. Itt nem az ugynevezett vad mulatozások járnak, hanem a Bodrogközben olyan szeretetreméltó lumpok találhatók, akiknek a mulatozásában van magyaros tempó, bizonyos különleges zamat, kedves ötlelesség, mondhatnám szellemesség. Itt a mulatságban van szív és lélek és azok a híres három-négy napos murik, lakodalmak, keresztelők, melyeknek kedves emléket egy életen át viseli az ember: bizony a Bodrogközben esnek meg.

A vendégszeretet tulmegy az elképzelhetőség határain. Ha az ország-uton két ismerős találkozik, menten megalakul a kompánia. Ilyenkor nagy vitakozások fejlődnek ki azon fontos kérdés felett, hogy melyik legyen a vendég. Hosszas visszaemlékezések után kisütik, hogy melyiken van a látogatás sorja és akkor ahhoz indulnak. Utközben minden ismerőst elfognak, hazaérve pedig a gazda stafétákat küld a szomszéd falukba. A Bodrogközben ugynevezett repülő cigánybandák léteznek, akik mindég utban vannak és akiknek esodálatos szimatjuk van. Rögtön megérik, hogy hol készül muri és menten megszólal a szellős tornácon a muzsika. A mulatozásban a cigányok előkelő szerepet játszanak. Nem tartozik a ritka esetek közé, hogy a cigányokat a hátnál fogva sorba a falra akasztják, a cimbalmost pedig az almárium tetjére ültetik. Szakértők azt mondják, hogy ilyenkor a zenének valami különös hatása van.

Különbén az egész Bodrogköz olyan kedves hely, hogy ottan okvetlenül kellemesebbnek kell lenni az életnek, mint másutt. Már a természetől fogva predestinálva van a mulatozásra. A tokaj-hegyaljai hegyek — a bornak régi, híres forrása

ból. Ezt kellene üldözni, ezt az állapotot gyökeresen kúrálni s akkor kapnának ám férjet a hozomány nélküli leányok is.

Azok a diákbálok, tánciskolai próbabálok s más ilyen félek nagyon korai dolgok. Ráér az ifju a társadalomban udvarlási és táncolási tudományát akkor is bemutatni, midőn már 20—22 éves lett, midőn azt is bemutathatja egyuttal, hogy képes kenyeret a saját erejéből megkeresni.

Akinek szívében nincs vallásosság, isteni és emberbaráti szeretet, annál az embernél ki van zárva a házassági boldogság is; mert ott nincs hűség, nincs gondos aggodás életfarsának, gyermekeinek jóléte iránt. Fiainkat a modern, realis tudományok mellett jámbor, erkölcsös életre, az otthonnak szeretetére kell megtanítanunk, csak így boldogulhatnak az életben. De minden skolaszticizmus mellett is első és legfőbb a szülők jó példája, mert „az alma nem esik messze stb.”

Nem akarok az agglegény urak tisztés táborának erkölcsi leckéket adni, de bizony ha hűségesen megvallanák bűneiket, nincs olyan irgalmas pap, hogy feloldaná nagy részét.

Hogy a hozomány nem feltétlen kelléke a jó házasságnak, s hogy szegény leány is kaphat vőlegényt, — az eddig elmondottakban erre már

képezik határát. A Bodrog termékeny, mély völgyéből pedig szelid dombok emelkednek ki, amelyekben jóízű cankó terem. Ilyen dombok határolják minden oldalról a Bodrog völgyét — legmagasabb a királyhelmeczi hegy — és az egész úgy tűnik elő, mintha e menedékes dombokról folyrna le a bor a termékeny völgybe, nem kis öröme az ottan lakó vidám, becsületes embereknek, akik sohasem mulasztják el az alkalmat, hogy az Isten ez áldását kellőképen ki ne használják.

Maga a bodrogközi nép igazi magyar fajta. Nincs itten se tót, se sváb, se német, tiszta vérbeli magyar minden ember és nagyrészt református. Okos, eredeti népség. Minden falunak meg van a maga sajátsága. Itt van például a rozsz híru Kis-Géres, melynek lakóira a gonosz nyelvek mindenféle huncutságot ráfogtak; ami bolond dolog az országban akárhol megtörtént, azt mind a kis-géresiek nyakába szózták, akik pedig szörnyen haragusznak az ilyen mendemondákért. Különbén Kis-Géres arról nevezetes, hogy itten minden férfit Kovács Mihálynak és majd minden leányt Dócs Lidinek hívnak. (Csak az alvégen grasszál a Lidi név, a felvégen Borbála a divat.) Már most, hogy a sok Kovács Mihály közt az ember különbséget tessen, mindegyiknek a neve elő odaragasztnak valami megfelelő jelzót. Így keletkezik a csákófejű, a kampós, a nyelvmester, (mert Amerikában járt) a zsidó szomszéd, a pacsirta, a giliszta Kovács Mihály. És ezért nem haragszik egy Kovács Mihály sem, még büszke is rá és megsértődik, ha a jelző nélkül szólítják. Például, ha a költészetes tárgyalásnál a jegyző csak úgy szólítja meg giliszta Kovács Mihályt, hogy: Kovács Mihály, akkor az atyafi neheztelve szól:

— Kérem alásan, a giliszta hozám van ragasztva.

Vagy itt vannak a keményfejű cigándiak, akik közt annak idején a szocialista tanok olyan veszedelmesen elterjedtek, vagy a bodrog-szenteseiek, akiknek az a veszedelmük, hogy a fuvarból élnek. Ők ugyanis követ fuvaroznak a kőbányából. De a fuvaros ember jár, kel, a korcsma mindig az útjába akad, hát szépen megissza a kerestetét. És így, bár szépen keresnek, vagyonhoz nem bírnak jutni.

Egy egészen sajátságos, külön darabja ez az országnak. A népben annyi eredetiség található, az ősmagyar vonások olyan bőséggben fedezhetők fel itt, hogy igazán hálás ta-

megfeleltem. Egy eseményt kell még itt felemlítenem, mely igazán a gyakorlati életből vétetett, mert pár nappal ezelőtt voltam szem- és fültanuja. A szereplők a lehető legkisebb emberek voltak: egy szegény favágó, neje és kis fia.

Szombatban este munkából tért haza a favágó. Szegényes, foltos, de oly tiszta volt ruhája, hogy az irigység sem talált volna kifogást rajta. Felesége 4 éves-forma kis fiát vezetve magával, eléje ment. A külváros egyik szegényes utcáján találkoztak. „Jó estét edes! — szolt az asszony, — már nem tudtuk elvélni hová letél, jöttünk elődbe.” — Ne haragudj anyácska, — felelte a favágó, — szegény János bácsi kért, tudod hogy öreg ember már s nem igen jól lát, hogy reszeljem meg fűrészét még ma este, mert hétfőn külfömben nem tud korán munkába állani. Látod, mi igen szegények vagyunk, nincs módunkban, hogy valakin segíthessünk, hát gondoltam, hogy talán ez is jótétemény lesz, ha az öregem így segíték.”

— Az asszony szeméi már ekkor könnyekkel teltek meg s ajkai rebegeve ejték ki e néhány szót: „Aldjon meg az Isten érte!” — No, gondoltam, ennek a szegény embernek a kis fiából sem lesz agglegény. — És ne tessék az ilyen példákat kicsinyelni, ne tessék azt mondani rá, hogy én az én társadalmi helyzetemben nem

laj a kutatóra. A népies típusok gazdag talaja a Bodrogköz s a népies költészet olyan hagyományai találhatók itt fel, amelyek igazán becsesek lehetnek. Innen magyarázható, hogy az uri mulatságok is huznak a népiesség felé, aminek bizonyosságául ideiktatom ezt az eredeti korhely-nótát:

Tul a Tiszán van egy torony, de magos
Tetejébe van egy kakas, aranyos,
Ódalára rá van írva: Nagy-Kálló,
Ott lakik az én galambom: szögáló.

Ez alkalommal nem akarok belebocsátkozni e kedves tájék sajátosságainak részletes ismertetésébe, — lesz talán még arra is alkalmam — csak azt mondom: fel kell fedezni a Bodrogköz a mulatós emberek számára is, de meg a népköltészet gazdag forrásai okáért, meg a típusok tanulmányozása kedvéért. Uj szint lehet ennek kultiválásával az irodalomba vinni.

HIREK.

Karácsonyesték . . .

Hideg, havas karácsonyestén
Ha együtt ültünk hajdanán:
Apám egy könyvet olvasott fel
S hallgattam én meg az anyám.

És elesevegtünk mind a hárman,
Mullott az óra, folyt a szó;
S tarokkot játsztunk hármassában
Játszmája volt tán két dió.

Majd esöndesen alunni tértünk,
Templomba mentünk másnapon,
Délután meg egy jó rokonhoz,
Szerényen éltünk hajh! nagyon . . .!

Áztán maradtam jó anyámmal
Magam egy bús karácsonyon,
Es sirva-sirtunk mind a ketten:
Borús karácsony volt nagyon!

Én vigasztaltam jó anyámat
Hegedjen hát a régi seb,
Hisz lesz nekünk karácsonyestünk,
Derüesebb, vigabb, kedvesebb . . .!

Karácsonyestén egymagamba,
Szemembe száll a könnyüesepp,
Mert érzem, hogy karácsonyestém
Soh'sem lesz vigabb, kedvesebb . . .!

Alig leszek már újra boldog,
Alig akad már úgy lehet,
Ki úgy szeressen, mint e két lény
Valaha engem szeretett . . .!

Németh Pál.

indulhatok ilyen példák után. — Nem a szereplők adják a darab értékét, de a szövegből levonható erkölcsi tanulság.

Adjanak a szülők jó példát úgy fiaik, mint leányaiknak saját életükkel; — neveljék ezeket szerény, jámbor, szorgalmas, háziasság-kedvelő, takarékos és munkát szeretők; — irtsák ki lelkükből gyermekkoruktól kezdve a nagyizolás, cifrázkodni vágyás, kacérság, mulatság-hajszoló indulatokat. Bátyám kis lányai beszéltek, hogy egyik vidéki város zárdai iskolájában, hol a gyermekek is tanultak, a 6—8 éves lányok már azt feszegetik egymás közt: kinek mi az apja, milyen rangu, milyen gazdag stb. Az övének kisebbet mindenik nemcsak hogy lenézi, de gúnyolni, ártatlan kis társnőjét durva szeretetlen csipkedéseivel bosszantani már szinte feladatának tartja. S a tanítónők vérző szívvél, némán szemlélni kénytelenek az ilyen szemtelenkedést, mert ha valamelyik nagyságos ur drága bubiját mernék meginteni azért, hogy a szegény, ember vézna vagy rongyos kis lányát kigunyolta, tudom, hogy az a tanítónő mihamar más vidékre menesztetnék „üdülni.” És ilyen gondolatmenetben felnőve mi lesz ezekből a lányokból? Ezek fogják-e 18 éves korukban lebilineselni a szeretetet kereső férfi-szívet? Ezek fogják-e házasságra csábítani az agglegényeket?

Karácsony-est.

Fehér lepel mindenfelé,
Ünnepet ül a természet,
Aki csak él, Istent dicsér,
Fájdalom, gyász most félretér,
A lét örök, nincs enyészet:
Megszületett a kegyelem,
Szünj meg, hagy el oh félelem,
Hit, bizalom erősít meg,
Mert Istenem te vagy velem,
Gyógyítója minden szívnek,
Es védője minden hívnek. —
Ma ünnepel a szeretet:
A Messiás megszületett!
Szent örömmel zeng az ének
A föld s az ég Istenének.

Vidám kacaj, hálaének
Tölt be minden kicsi fészket,
Mosoly van a gyermek arcán,
Amint ott ül anyja karján;
Ménország száll le a földre,
Szent örömmel van eltöltve
Minden lélek s mind a felett:
Hogy a Jézus megszületett!

Csak egy szoba sötét, komor,
Minden öröm odahagyta,
Nincsen benne világosság,
Nincs vidám zaj, nincs vigasság,
Szomorú az ifju gazda. —
Míg más örül a jelennek,
Bízzán várja a jövődöt,
Szeme előtt ellebbenek
A mult sötét árnyképei.
S gyötrő, kínzó emlékei
Ujra sezik a csüggedöt.
S fájdalomtól szagattatva
Kis szobáját odahagyja,
Nyugtalan jár ide s tova
S irigyi, hogy amíg mások
Föllelik a boldogságot,
Hozzá sorsa oly mostoha
S oly keserű a mosolya,
Mikor fennen zeng az ének
Az irgalom Istenének, —
Majd zokogva kulesol kezét:
„A Megváltó megszületett!”

Egyedül van a világon,
Mint madár a száraz ágon,
Nincsen apja, nincsen anyja,
Nincsen meg a szív-nyugalma,
Nincsen semmi csábos álma,
Ami majd valóra válna,
Nincsen vágya, nincs reménye,
Miért zive vágya, élne, —
S amíg mások zsolárt zengnek
Az isteni kegyelemnek, —
Ő keserűn felsir — s nevet:
„A Megváltó megszületett!”

Miért küzdjön, miért éljen,
Annyi hosszú tenger éven?
Nincs e létben semmi célja,
Ami küldje, tartsa, hívja; —

Én nem hiszem! (Még ha hozományuk van sem.)

Előadtam nézeteimet a leánykérést illetően. Elismerem, jól tudom, hogy keserüéseket, borzasztó dolgokat mondtam, de minden igaz. Nem a nagyuri szalonok nyelvén, hanem kisvárosias egyszerűségemtől zokon nem vehető hangon beszéltem. — A végeredmény abban összpontosul, hogy dacára általános művelődésünk és előrehaladásunknak, egy téren visszafejlődünk, t. i. azon a téren, hol a régi jó mamák nevelték leányaikat asszonyokká, anyákká, honleányokká. Erről, az ő általuk követett utról tértünk le és ezzel tértünk le az igaz utról. Nehéz lesz ismét visszatérnünk. De ha belátjuk majd évtizedek multán tévedéseinket, vissza fog oda vezetni saját józan eszünk és a kényszerűség. Addig, míg saját kárunkon nem tanultunk, nem fog rajtunk a jó szó.

Agglegény urak, úgy mint vőlegény váró társnőim! Gondolkozzunk, nézzünk be őszintén saját szívünkbe s ha a lelkiismeret szava szerint javítani valót találunk ott, rajta, mielőbb! Igyekeznünk kell, hogy az akadályok elháríttassanak, nem a hozomány megszerzése, de erkölcsi javak gyűjtése által, mert ezek olyan értékűek, hogy a nemzetek életében többet érnek az anyagiaknál!

Czagány Magda.

Oly zord, üres ez a pálya,
S még sines, aki otthon várja,
Csak fut, fárad, küzd a létért,
A végtelen szenvedésért;
Nincs előtte édes menhely,
Hová a sok gyötrellemmel
Elfuthatna vigaszt esdve,
Ha kifárad lelke, teste;
Nincsen hite szebb jövőben,
Fáradt este s felkelőben,
„Miért élek? kérdezem hát,
Az irgalom nagy, szent Fiát! . . .
Oh, ki ad hát feleletet? . . .!!
A Megváltó megszületett!

S ott áll szembe egy ablakkal,
Összevágott kék ajakkal.
Egyszerre csak szíve mozdul,
Vére forr az izgalomtól,
Nem tudja, hogy hol van, kit lát?
Körül s körül nézi magát,
S oda tapad szeme parja
Ama égi látományra:
Barna haju bájos angyal,
Imádságos pici ajkkal,
Két szemébe a tiszta ég
Ezer s ezer csillagja ég,
Imádságot rebeg épen,
Szent buzgósággal szívében;
Rózsás arca átszellemült,
Reá angyal jósa ült, —
Néz az ifju s szíve dobban,
Szeme lángol, karja tárul,
Elfeledkezik magáról,
Ugy érzi, hogy szíve, lelke
Élet-kedvvel van eltelve.
S e világot, melyhez nem rég
Nem kötötte csak gyöttrő emlék:
Ugy szeretné békülésre
Oda vonni kebelére.

Magához tért. Köröskörül
Minden nevet, minden örül.
Sóhaj tör fel a kebléből,
Sűrűn hull a köny szeméből
S olyan boldog amint látja,
Hogy imázik a leányka
S hálát adva kulesol kezét:
„A Megváltó megszületett!”

Farkas Dezső.

A „Zemplén” pályázata.

— dec. 24.

Lapunknak f. évi szeptember 27-én megjelent számában pályázatot hirdettünk Gál Lajos munkatársunknak a leánykérdésről írt cikkére. A jelzett cikk 6 kérdés pontban foglalta össze a pályamunka alapját képező azt a fontos problémát, hogy: *mi okozza a házasságok kedvezőtlen statisztikáját?*

Pályadíjjal ki volt tűzve első jutalomként egy arany karkötő, másodikként pedig egy doboz Kugler cukor.

A beérkezett pályamunkák fölött e hó 21-én döntött a szerkesztőség kebelében megalakult zsűri, a melynek elnöke Dókus Gyula, tagjai Dr. Kossuth János Dr. Szirmai István, ifj. Meczner Gyula, Gál Lajos és Jurcsó Ágoston voltak. Beérkezett összesen 8, számbavehető pályamunka, a melyek közül az első díjat a 2. sz. „Minden ország talpköve a tiszta erkölcs” jeligéjű dolgozat; a második díjat pedig a „Somebody” jeligéjű ellátott cikk nyerte meg. Felbontatván a jeligés levelek, kitűnt, hogy az első jutalmat nyert munkát Czagány Magda írta, a második díj nyertes pedig Mok Ferencné.

A 2. számú munka igen figyelemre méltó, gondolkodó elme terméke. Részletesen és behatóan foglalkozik a kitűzött tárgy feldolgozásával. Felöleli a nőkérdést egészen és megszívelendő módokat jelöl meg a baj orvoslására. Szerző szerint a tár-

sadalomnak kellene akcióbá lépni; a kormánynak oda kellene hatni, hogy a nő hivatalnok helyzetét anyagilag kedvezőbbé tegye a női tisztviselők helyzeténél. Különben hiba van mindnyájunkban. Boldog csak az lehet, a ki a házasságot becsületes munkával, takarékosan és erkölcsösen kezdi meg. Viselkedjék a leány szerényen és helyzetének illően a fiatal emberekkel szemben. Ne adja a műveltet, ha nem az, ne szóljon arról, a mihez nem ért. Legyen háziasszony, munka-szerető, rendes és szende. Az anyák neveljék leányaikat munkára, szoktassák háziasszágra, hogy majdan áldása lehessen minden leány annak a körnek, amelynek mint nő, mint feleség és anya, ő lesz a lelke.

Áttér azután a szerző a fiuk nevelésére és azt bizonygatja, hogy ezekből is úgy lesznek jó férfiak, ha erkölcsösen és valóságosan neveltetnek. Mintául veszi az egyszerű falusi embert, a ki csak családjának és a munkának élve, fia is követi példáját. A munkának legfőbb érdeme a tárgyilagosság, az erős, logikus eszme-fejtegetés, az egyszerű, keresetlen nyelvezet és a tömörség, a mely kiváló tulajdonságai az első díjra tették érdemessé.

Az 1. számú „Somebody” jeligéjű ellátott munka szellemes, humoros dolgozat. Gyakorlott íróra vall. Egy bájos kis mese keretében mondja el nézeteit a leánykérdésről. Egyenként sorolja fel a házasság-kötés ismert akadályait. Szól a kaucióról, a melynek hiánya miatt sok leány pártában marad. A protekciós leányok előnyeiről beszél. A valláskülönbség, a diplomás nők, a rangkórás, a kivándorlás, a félvilági hölgyek hódításai, a becsületes vált apa nevének átka, a házi baráttól való félelem, a soknejűség szükségessége mind tréfás keretben tárulnak fel előttünk, míg végre a szellemes szerző megoldás helyett egy kis női furfanggal eképen vágja ketté a szerinte megoldhatlan kérdést, hogy egyszerűen meghamisíttatja a leányok többségéről írt statisztikai adatokat. — Jóízű humora, leleményessége és írói rutinja kellemes csevegéssé avatják a munkát. Egy édes asszonyi elmélkedés színes termékét ismerhetni fel a munkában, a mely ennél fogva méltó társként sorakozott az első díjat nyert cikk mellé. Ezért ítélte oda a bizottság a második jutalmat ennek a munkának. Szíves örömmel gratulálunk a két tehetséges írónőnek és melegen üdvözljük őket a nagy eszme szolgálatában. Mind a két pályadíjra érdemesített művet közöljük, még pedig az első díj nyertesét a mai, a második díj nyertesét pedig a jövő számunkban.

A zsűri ezen két munkán kívül még a 3. sz. „Oh nő! csak Istenedet szeresd úgy, mint a te uradat” jeligéjű és a 8. sz. „Vallás és erkölcsiség” jeligéjű ellátott dolgozatot találta egyforma dicsőre méltónak.

Mindkét munka az előbbi kettő nyomdokán haladva, figyelemre méltó alkotás. A 3-ik számú Diószeghy Matild (Órhegy pusztá) a 8-ik számú pedig Guseó Ferencné urhölgyek írták. Ezen két munkát január hó elején szintén közre bocsátjuk lapunkban.

Fogadják a fenkölt szellemű kedves hölgyek szerkesztőségünk igaz háláját és köszönetét szíves támogatásukért és nemes törekvésükért. Meg voltunk győződve, hogy pályázatunk iránt nagy lesz az érdeklődés, de a fényes eredmény várakozásunkat felülmutta. Örvedetes ez, annál is inkább, mert hölgyeink újabb tanujelét adták annak, hogy lelkes honleányokhoz méltóan minden szép és nemes iránt melegen éreznek. A nyertes művek szerzőit pedig felkérjük, hogy a pályadíjak átvétele végett akár személyesen, akár igazolt megbízottaik által szerkesztőségünkben jelentkezni szíveskedjenek.

— Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk olvasóinknak, munkatársainknak és lapunk minden barátjának!

— Olvasóinkhoz! Lapunk legközelebbi száma szombaton este, a rendezés idején fog megjelenni.

— Lelkeszi kinevezések. Fenczik Nikor kis-rákóczi gör. kath. helyettes lelkész Sárospatakra kiegészítő adminisztrátorul, — Karczub Pál újdonszentelt gör. kath. áldozár Nagy-Mihályba segédlelkészül nevezettek ki.

— Új rovatvezető. Örömmel értesítjük olvasóinkat, hogy lapunk tárcsa rovatának vezetését Gál Lajos törvényszéki albiró ur vette át.

— Újévi gratulációk megváltására újabb a következő összegeket vettük: Szokolay Emil 4 kor., Nemthy József, dr. Schön Hugó 3—3 kor., dr. Nyomarkay Ödön 2 kor., legutóbbi kimutatásunk volt 8 kor., összesen 20 kor.

— A kir. ügyész gyászja. Idősebb somosi Somossy András, dr. Somossy András kir. ügyész édes atyja élete 68-ik évében, folyó hó 21-én reggel meghalt. Temetése folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor volt Bökönyben. A gyászjelentést Somossy Ilona férj. Kálmánzshelyi Jánosné mint testvére, és dr. Somossy András, Somossy Anna férj. rétháti Kovaics Lászlóné, Somossy Amália férj. Hunyady Istvánné, Somossy Ferenc, Somossy Margit, mint gyermekei adták ki.

— Ünnepi követ. Ősi szép szokását követve, a sárospataki ref. főiskola a jelenvaló Karácsonyra egyik tanítványát, Csorba Ferencet küldötte ki Sátoraljajhelybe, hogy juttassa el a kegyes hivekhez az „Alma Mater” tanárainak atyafiai köszöntését és karácsonyi szövegét, mely így szól: „Dicsőség a magasságos mennyekben Istennek, e földön béke és az emberekhez jóakarát.”

— Halálozás. Mély megilletődéssel vettük a szomorú hírt, hogy Karsa Kálmánka, Karsa Kálmán m. kir. honvédőhadnagy és neje Farkas Irén úrnő 1 1/2 éves kis fia folyó hó 22-én éjjel 11 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Áldás, béke lengjen a korán elhunyt gyermek drága porai felett! A csapás, mely városunk egyik köztisztviselőjén áll, előkelő családját érte, általános részvétet keltet.

— Gyászünnepség. A helybeli statusquo izr. hitközség elemi népiskolájában f. hó 22-én Kaeszenbaum Márton, ez iskola alapítója halálának 73. évfordulója alkalmából megható gyászünnepséget tartottak. Zinner Henrik hitközségi elnök, Reichard Mór id., Schön Vilmos dr. és a hitközség sok más előkelő tagjain kívül ott voltak: Beregszász István kir. tanfelügyelő és a Kaeszenbaum-tömegre felügyelő

bizottság képviselőiben kozmai Kun Frigyes tömeggondnok, Dókus Gyula vármegyei főjegyző, Dongó Gy. Géza vm. főszámvevő és Arnóthfalvy Tivadar vm. pénztáros. A gyászünnepség Eibenschütz Izsák főkéntor által szépen előadott zsolttárral kezdődött, mire Rosenberg Bernát dr. iskolaszéki elnök megnyitja után Dusinszky Károly dr. fiatal hitszónok, ki a hitközségi előjáróság meghívására a mult szombaton a hitközség templomában magyar próbaszónoklatot tartott. Kaeszenbaum Mártonról rövid emlékbeszédet mondott, melyben a nagy alapítványozó nemesszívűségét, önzetlen emberszeretetét és nagyszerű végrendeletének főbb pontjait méltatta. Az emlékbeszéd után a főkéntor megható imája a megboldogult lelki üdvéért következett, mire egy Kaeszenbaum tanuló is imádkozott Kaeszenbaum lelki üdvéért. Az emlékeztetés gyászünnepséget a főkéntor és ennekara által kitűnően előadott Hymnusz fejezte be. Ami a fiatal rokonszenves hitszónok két próbaszónoklatát illeti — mert kis emlékbeszéde is próbaszónoklat számba ment — ki kell jelentenünk, hogy mi az elmúlt nyár folyamán a hitközség templomában jobb és szebb magyar próbaszónoklatot is hallottunk, nem is említve az Adler dr. hatvani rabbi igazán jeles beszédét, mely a szó szoros értelmében elragadta a hallgatóságot. Az eddig tartott próbahitszónoklatok után a hitközség vezetőférfiai, mint értesülünk, arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar hitszónoki kérdés nem oly könnyű, mint ezt sokan eleinte hitték. Nem is szabad ezen, a magyarosodás hathatós előmozdítását célzó kérdést elharmarkodva megoldani, mert nem feleljük, hogy a vármegye legnagyobb zsidó hitközségében alkalmazandó magyar hitszónok missziót fog teljesíteni s azért elengedhetlen feltétel, hogy az alkalmazandó minden tekintetben kiváló hitszónok legyen, kire majd méltán büszke lehet a derék hitközség és akivel társadalmi életünk is gazdagabb lesz egy kedvelt alakkal.

— A tél. A néhány napi enyhe időjárás után ismét beállott a dermesztő hideg. Erős északi szél sivit végig az utcákon és kíméletlenül seprile a havat a házak tetéjéről. Az olvadásnak indult hó ismét jégégyfagyott, az ablakokat jégvirágok vonták be és az utcán járók pipirult arcával sietnek tova, szóval oly retentő a hideg, hogy reményünk sines egyhamar melegebb napokat élvezni. A mitől tartottunk, az olvadás nem fosztja meg a karácsonyt poézisétől, a csillogó fehér hótól.

— A vármegyei bál iránt vármegyeszerte oly élénk érdeklődés nyilvánul, hogy immár teljes sikerét kétségbevonni nem lehet. Fényes, nagyszabású mulatsága lesz ez az idei farsangnak, amelyen Carneval herceg en plen parade fog megjelenni. Részt vesznek azon Hadik Béla gróf főispánunkkal élén Zemplénvármegyének főurai és urnői a vármegye előkelőségével. Kedves találkozó-helye lesz ez a bál a vármegye legszebb asszonyainak és leányainak, akik bizonyára nehezen és örömmel vegyest várják január 10-ét. — A rendezőség már teljesítette első nehéz feladatát, kibocsátotta az ezeröttszáz meghívót a szélrőzsa minden irányában. A meghívóknak ily nagy száma még nem készült egy bálra.

— Népkönyha megnyitás. Örömmel adunk hírt arról, hogy a sátoraljajhelyi izr. népkönyha egyesület ismét megnyitotta konyháját a szegény, ehez izraelita iskolás gyermekeknek. Ezen nemes jótékonyágáról ismert egyesület f. hó 21-én — és azért nem előbb, mert a városban pusztító sarlah-járvány miatt az iskolák zárva voltak — tartotta látogatott közgyűlését, melyen a tisztikar beszámolt a tavalyi évben kifejtett mű-

ködéséről, egyben átadta hivatalának az ujonnan felszerelt helyiségeket. Hálás szívvel értesültünk, hogy a múlt esztendőben 6873 ebédrel enyhítette az egylet az arra szoruló szegény gyermekek éhségét, mely célra körülbelül 2000 korona bevételét fordította. A közgyűlés egyhangú elismeréssel adózott az elnökségnek és részére a fölmentvényt megadván, újból egyhangulag megválasztotta az eddigi tisztviselőket. Miután dr. Schön Vilmos egyleti elnök a folyó ügyekről megtette jelentését és értesítette a közgyűlést, hogy a társadalom körében élénk visszhangja van az egylet nemes intencióinak, mely visszhang a tagok örvendetes szaporodásából és az adományok emelkedéséből állapítható meg. Felhívta a közgyűlés tagjait, hogy az ujonnan felszerelt helyiségeket és az első ebédet — melyet Haas Fülöp né úrnő adományából juttat a gyermekeknek — tekintsék meg. A tiszta, tágas helyiségek, a célszerű és kényelmes berendezés, a mintaszerű rend, de különösen az a 62 gyermek öröme, kik boldog elégedettséggel elégtették ki a jóízű ebédrel éhségüket a lélekemelő ünnepélyen, a résztvevők szívéből a jól teljesített munkálkodás édes örömet, a vezetőség iránti hálát érzetét, s a lakadatlan szorgalommal és odaadással résztvevő hölgytagok iránti nagybecsülést váltották ki. Ennek hatása alatt ott a helyszínen azonnal és önkéntesen 70 korona adománnyal járultak a jelenlevők az egylet segélyére.

— **Egy tanár ünneplése.** A helybeli főgimnázium VIII. osztályának tanulói osztályfőnökük, Somogyi István tanár közeledő névünnepe alkalmából szép ünnepet rendeztek folyó hó 21-én. A VIII-ik osztály érzelmeit Sebők Elek ifjusági elnök tolmácsolta, míg Grünwald Herman erre az alkalomra írt „Késő” című elbeszélést olvasta fel. Azután a VIII-ik osztály tanulói egy népdalegyveleget énekeltek ifj. Zombory A. József dirigálása mellett. Végül Péchy Dezső szavalt, mire az ünneplést tanár felett, lelkes szavakkal buzdítva az ifjuságot és megköszönve a megtisztelő figyelmet. A névünnepen az egész tanári kar részt vett. Az ifjuság különben értékes ajándékkal lepte meg az ünneplést tanárt.

— **Halálozások.** Ralovics József helybeli szabóiparos folyó hó 16-án 51 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap volt. — Bohus Kálmán volt nagyközségi hivatalnok hosszas betegeskedés után folyó hó 22-én meghalt. Az elhunyt legutóbbi rendes foglalkozás nélkül lévén, csaknem mindenkitől elhagyatva hunyta le szemeit. Valaha jobb sorsnak örvendett.

— **Helyreigazítás.** Lapunk valamelyik számában közöltük a Sárospatak c. ujság egy hírét, hogy t. i. Olechvá Miklós berezki körjegyző hivatalos állásától hanyagság miatt felfüggesztetett volna. Utánna jártunk a dolognak s meggyőződünk róla, hogy e hírek semmi alapja sem volt.

— **Cognaegyár Tolcsván.** Arról értesülünk, hogy Tolcsván cognagyár létesítésén fáradoznak.

— **Milyen a bizonyítvány?** Karácsony előtt megélnékült az iskolai élet. Az intézetek folyó ósón szörnyű drukokban sürgött forgott a diáksereg, mert odabent a komor tantermekben nagyban folyt a klasszifikáció. Egy harmad évrnek a munkásságáról készült el a bizonyítvány. A diák-ember nagy szívszorongva várta ezt e bizonyítványt. Most már túl vannak a drukkon; a bizonyítványok ott vannak már a szülők kezében. A diákok pedig teljes örömmel élvezik a karácsonyi vakációt.

— **Egyházi pénztár feltörés.** Sárospataki Károly, a jankóczy r. kath. plébános, súlyos betegesen fekszik régebbi idő óta s mivel baja válságosra fordult, egyházi főhatósága elrendelte az egyházi vagyon-leltár elkészítését. Ebből az alkalomból jött nyomára a

leltározó bizottság annak, hogy az egyházi pénzek őrzésére rendelt láda, melynek 2 kulcsa van s egyik a plébános, másik a gondnoknál áll, feltört. Az a zár, amelynek kulcsa a plébános birtokában van, kulccsal volt felnyitva, ellenben az, amelyik a gondnoknál levő kulccsal nyílik, fel volt törve. A hiány 61 korona, 52 koronát a tettes ott hagyott. A nyomozást megindították.

— **Képviselő-testületi tagok választása Homonnán.** A homonnai képviselőtestületbe folyó hó 16-án választottak 10 rendes és 5 póttagot. A választás iránt igen csekély érdeklődés mutatkozott. A nagyközség 456 választó-polgára közül csak 34 élt szavazati jogával. Megválasztottak: Kutka István, Ostrreicher Hugó, Grün Izrael, Friedmann Izidor, Nasesák József, Frank István, Havas Gerzson, Berkovics Bernát. Dr. Ungár Sámuel és Némethy József. Póttagok lettek: Klein József, Szaborovszky Gyula: Mudray András, Speizer Samu és Harmatta Andor. A választást Haraszthy Miklós főszolgabíró vezette.

— **Megfagyott asszony.** A nagymihályi vásáron a rendőrség egy félig megfagyott asszonyt talált az egyik utca szögletén, a kit nyomban a kórházba szállítottak s gondos ápolás alá vettek. Ennek köszönhető, hogy a szegény asszony magához tért s két nap múlva egészségesen hagyta el a kórházat.

— **Tüzek Tokajban.** Az Alsó-utcai Kohn Márton tulajdonát képező ház Tokajban kigyult és leégett. A tűz vigyázatlanság következtében ütött ki. A házhoz tartozó istállóban egy halászegény a csónékúli kályhában tüzet rakott. Eközben egy kipattanó szikra lángra lobbantotta az istállóban felhalmozott szénát, melytől a ház is lángba borult. A tüzet a tokaji tűzoltók lokalizálták. — Vasárnap délelőtt pedig a Pap-utcaiban lévő Csizmarik-féle ház gyult ki, de mielőtt teljesen leégett volna, a tüzet elfojtották.

— **A véletlen áldozata.** Lapunk mult számában megírtuk, hogy özv. Kőteles Józsefné eseléd véletlenségéből denaturált szeszt ivott viz helyett. A szerencsétlenül járt asszonyt akkor a kórházba szállították, ahol súlyos sebei következtében folyó 22-én kiszvedett.

— **Szobatóz.** Kevésbé mult, hogy folyó hó 23-án egy szobatóz nem lett nagyobb szerencsétlenségnek az okozója. Burger Szerénnek a Rákóczy-utcai lakásán meggyult egyik ágya. Mikor az ágynemű javában égett, észrevették a tüzet és beoltották. Az ágyon és ágyneműn kívül egyéb nem semmisült meg.

— **Adóhátrálékosok öröme.** Az adóhátrálékosoknak egy kis örömet szerzett Lukács László pénzügyminiszter. Bizalmas leiratot intézett az ország valamelyi pénzügyigazgatóságához, melyben elrendeli, hogy tekintettel a karácsonyi ünnepekre az adóvégrehajtásokat a jövő év január 2-áig szüntessék be.

— **Színészet Homonnán.** Bányai V. Lajos színtársulata vasárnap tartotta utolsó előadását Homonnán. A társulatnak gyenge pártolásban volt része.

— **Farsangi krónika.** December 31-én: A sátoraljauhelyi szegény izr. iskolázó gyermekeket segélyező-egylet és az izr. népkönyha-egyesület táncestélye a városi színházban.

December 31-én: a helybeli gyártelepi dal-, zene- és önképző-kör szilveszteri mulatsága a gyári étkező-teremben.

Január 10-én: a zemplénavarmegyei bál a vármegyeháza összes termeiben.

Január 11-én: a helybeli eszmadia-ifjuság jótékonycélu táncestélye a városi színházban.

Január 17-én: a sátoraljauhelyi függetlenségi kör táncmulatsága a városi színházban.

Január 24-ikén: a reformátusok

Dókus Gyula főgondnok fővédősége alatt hangversenynyel egybekötött táncmulatságot rendeznek a városi színházban.

— **A nagymihályi izr. nőegylet** jövő évi január hó 5-én tartja jótékonycélu táncmulatságát.

— **Olesó bevásárlási hely szalonna és zsirneműkre.** Altalános a panasz, hogy a sertés-zsir az idén hallatlan módon megdrágult; az áremelkedés leginkább helyben érezhető, mert a környékbeli sertésvész miatt alig történik sertés-felhajtás. Karner József nyiregyházi elsőrendű hentes mai számunk hirdetési rovatában egy árjegyzéket tesz közzé, mely szerint a legjobb minőségű zsír is olesóbb, mint a mi piacunkon. — Felhívjuk ezen hirdetésre olvasóközönségünk figyelmét.

— **Hölgyek öröme!** Ezrekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az altalam készített híres Dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy téglya ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpemmel ellátott téglyát kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelést tenni. Gyarmati Emil városi gyógyszerész a Szent-Háromságok Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Zemplénavarmegyei Kazinczy Kör estélye.

— dec. 22.

A Zemplénavarmegyei Kazinczy Kör folyó hó 20-án tartott házi kamara-estélye messze felülmulta az ahhoz fűzött várakozást. Ismerjük a klasszikus zene nehézségeit ismerjük mily magas művészi niveauun állanak azok, akik fővárosunkban a kamara estében szerepelnek és akik művészi tehetségük varázsával oly szép számú közönséget tudnak állandóan maguknak lekötni.

Nem mertük tehát remélni, hogy közöttünk vannak ismeretlenül olyan zenei zeniek, akik a budapesti vonós-egyesek mestereivel a versenyt kiálthatják.

A versenyt kiállották, az összehasonlítás nem vált hátrányukra s így most már nyugodt bizalommal tekintünk a többi kamara-estélyek elé, a melyeknek országos hírét reméljük a jövőben.

A tagok nagy száma mutatta, mily kedvesen üdvözli a tisztán művészi estét a közönség; mily nagy irt, a főváros és a vidék zenei élete közti irt, lát betöltöttnek már az eszme által is. Most az eszméhez hozzájárult a nem várt eredmény.

Dauscher Miklós, Fischer Géza, Gruska Lajos és Szeretin Hugó Schubert F. 125 mű „Vonós négyes”-sel kezdték meg az est műsorát.

Az elragadtatás moraja zugott végig a termen az első piéce eljátszása után. A klasszikus zene fenséges élvezése és a 4 művész játékának esodálása szünni nem akaró tapsvihárban jutott kifejezésre.

A hallgatóság idegzetének jól esett a Schubert zenéje után Mester Istvánné úrnő végtelen finom, terjedelmes, operába beillő hangjával elénekelt „Varázs dala” Meyer E. H. 21 mű. Megérdemelt tapsvihár jutalmazta a kedves éneket.

Ezután Dauscher Miklós, Szeretin Hugó hegedűn és gordonkán, Háner János pedig zongorán adták elő Marschner H. „Románz”-át.

Ennél Háner János zongorajátékát kell külön felemlitenünk, amely oly remek művészettel simult a hegedű és gordonka gyönyörű solókhöz és duettekhez. Művészi zongorajátékot produkált.

Mester Istvánné úrnő Franz J. R. „Csendes biztonságban” című dalát énekelte előbbi kedves hangjátékával, finom művészetével.

Végezetül Mozart W. A. „Serenata” (1787) vonós négyesét adták

elő Dauscher Miklós, Fischer Géza, Gruska Lajos, Szeretin Hugó meseteri összejátékkal, meglepő kidomborításokkal.

Ennek a Ronodja méltó befejezése volt az estének, amelynek nem muló hatása alatt várjuk a márciusi II. kamara-estét. dr. i. t.

Kedvesemhez.

Ajkamról szózat nem fakad,
Hogy dalban magasztaljalak ...
A szivedet, a lelketed ...
Ó minek is dicsérjelek,
Diesér az téged eleget.

Ajkamról a vágy nem eseng,
Füledbe édes szó nem cseng,
Vágyam azért feléd ragad,
S csokolom nedves ajakad,
Amig a szívem megszakad.

Néked virágot sem hozok,
Hogy feldiszitsem otthonod ...
Bevirágoz a szerelem,
Illatát te adod nekem,
Virágzó, ifju hitvesem.

Vidor Marci.

Dal.

A szívem először
Barna lányért lángolt,
Az első szerelmem
Egy barna leány volt.

„Mondja, szeret-e még!” —
Ezerszer is kérde.
S én ezerszer mondtam:
„Meg is halnék érte.”

... Akit most imádok,
Szőke lány az édes,
Ő nem szeret engem,
Ő soha se kérdez.

Azt, hogy szeretem-e,
Még egyszer se kérde,
Pedig úgy érezem, hogy
Elni tudnék érte.

Bródy Aladár.

Karácsonyi ajándékművek. Pengeti, sirván, Költemények. Irta: Juhász László, Budapest, Franklin-Társulat. 166 lap. Tartalma: I. Szerelmes levelek II. Problemák. Tépeldések. III. Emlékek és emlékezés. IV. Idegen nóták. — Huszonheten a felső tizezerből. Három szindarab. Irta: Juhász László, Budapest, Franklin-Társulat. 336 lap. Tartalom: I. Modern Jób. A párbaj drámája. II. Leánygimnázium. A nőemencipáció comediája. III. Az ósök. Az öröklés teoriájának vigjátéka. A két kötet ára 4 korona volt. Most 2 korona. A versek izléses vázsonkötésbe vannak foglalva. Kaphatók a Franklin-társulatnál Budapesten, (IV. Egyetem-utca 4) és minden jobb nevű hazai könyvkereskedésben.

Az „Olesó könyvtár” legutolsó három füzeté ismét a legjobbak közül való. Akik szeretik a kalandos történeteket, melyek exotikus vidékre vezetnek az olvasót, bizonyára szívesen veszik a „Halket Péter közkatona esetét”, melyet Schreiner Olivia írt (1253—1254. szám). Arany Lászlónak „A magyar politikai költészetéről” írt értekezése akadémiai székfoglaló volt 1873-ban (1259—1260. szám.) Igen becses ez a maga nemében szinte egyetlen ily tárgy tanulmány.

A „Vasárnapi Könyvtár” érdekes kis füzetéi között különös figyelemre tarthat számot a II. évfolyam 13. száma, melyben Hoitsy Pal „Pillantások a természet-tudomány jövőjébe” címen, szokott népszerű modorában korunk legfontosabb kérdéseit és fölfedezéseit fejtegeti. Ára a kis füzetkének 40 fillér, kiadta a Franklin-Társulat Budapesten.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

V. M. Ungvár. A tárcza későbbre maradt.

M. F. Vajdacska. Legközelebbi szám fogja hozni.

B. Aladár. Jönni fog. Kiszedve várja a jövő számot.

E. P. Bpest. Köszönettel vettük, de már csak egyik közelebbi számunkra szorult.

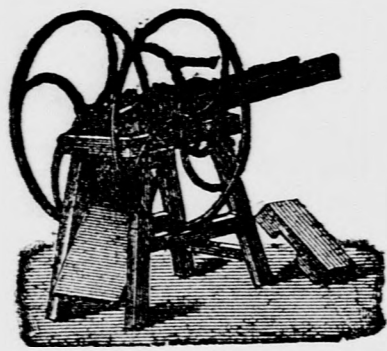
Simplex. Berlin. Jönni fognak.

Kiadótulajdonos: Ehlert Gyula.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

Répvágókat és tengeri morzsolókat.

Olajgyár berendezéseket.

Örlő- és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, malata és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk allandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai

szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.

Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.

literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szives megkereséseiket pontosan nevemre **Stark M á t y á s** czimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Tk. 3017/902. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Zelenek János s társal végrehajtást szenvedő elleni 151 korona 80 fillér tökékövetelés és jár. iránti végrehajási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén levő I.-Terebes községben fekvő a t.-terebei 372. számú A. I. 1-2. sor 783, 784. hr. sz. alatt felvett s B. 5 alatt 9/96-od részben Fedorcsák Péter, B. 6. alatt 9/96-od részben Sverlikovszky József, B. 7 alatt 9/96-od részben neje szül. Szidor Anna, B. 8 alatt 9/96-od részben Zelenek János, B. 16 alatt 9/96-od részben, Zelenek János, B. 17 alatt 9/96-od részben Zelenek Mihály, B. 18 alatt 9/96-od részben, Zelenek Mária B. 19 alatt 9/96-od részben Zelenek Péter nevén álló földhasználati és felülépítési tulajdonra az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a alapján 711 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1903. évi január hó 26-ik napján d. u. 3 órakor Töke-Terebes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési ár alá is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 71 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügy-ministeri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi november 30-án.

Wal'kovszky, kir. aljbíró.

Rainer főherczeg

likör különlegességei.

Jarzebiak.

Jarzebinka.

Koniferinka.

Crema Jarzewowy.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Rainer főherczeg öfensége Izdebniki likör gyára.

és

Dr Zdun János és tsa Raba Wyznia likör-gyára.

Lengyel pálinka különlegességeiből Sátoralja-Ujhely részére kizárólagos raktárt nyertem

Tisztelettel kérem a valódi és eredeti lengyel pálinka beszerzésénél üzletem szives figyelembe méltatni.

Pontos és figyelmes kiszolgálást üzleti elvem.

Malártsik György Utóda

fűszer-, bor-, csemege-, ásványviz- és magkereskedése Sátoralja-Ujhely.

Dr. Zdun

likör különlegességei.

Gorzka Zdrowotna

Zitnyówka.

Ratafia.

Kminkówka.

Kontuszówka.

Hirdetmény

Homonnán Dr. Toronszky

Elek házában **FIÓKOT**

nyitott a

Gálszécsi takaré- és

hitelpénztár.

665,902. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1902. évi Sp. II. 498/5. sz. végzése következtében Dr. Haas Bertalan ügyvéd által képviselt Swarcz Herman k.-toronyai lakos javára Szemere József és neje k.-toronyai lakos ellen 989 kor. 56 fillér s jár. erejéig 1902. évi október 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehének, szekerek, kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1902. évi V. II. 453/2. számú végzése folytán 989 kor. 56 fill. tökékövetelés ennek 1902. évi június hó 26. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 109 kor. 64 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kis-Toronyán alperes lakásán leendő eszközésére 1902. évi december hó 31-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Saurhely, 1902. évi decz. hó 18.

Fejér Zoltán,
kir. bír. végrehajtó,

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. október 1-től.

Indul Ujhelyből:

Budapest felé
Reggel gyors v. postával 7 óra 28 perc.
Délután személy v. 12 óra 13 perc.
Délután gyors v. postával 4 óra 02 perc.
Este vegyes v. postával 9 óra 10 perc.

Kassa felé
Reggel személy v. postával 7 óra — perc.
Délután személy v. postával 1 óra 15 perc.
Este személy v. postával 8 óra 32 perc.

Mező-Laborcz felé
Reggel vegyes v. postával 7 óra — perc.
Délután személy v. postával 1 óra 35 perc.
Este személy v. 8 óra 32 perc.

Csap felé.
Reggel vegyes v. postával 7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával 1 óra 10 perc.
Délután személy v. postával 4 óra 46 perc.
Este gyors v. postával 8 óra 39 perc.

Erkezik Ujhelybe:

Budapest felől
Reggel vegyes v. postával 6 óra 33 perc.
Délután gyors v. postával 12 óra 45 perc.
Délután személy v. 4 óra 15 perc.
Este gyors v. postával 8 óra 09 perc.

Kassa felől
Reggel személy v. postával 7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával 2 óra 52 perc.
Este vegyes v. postával 8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől
Reggel személy v. 7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával 3 óra 30 perc.
Este vegyes v. postával 8 óra 31 perc.

Csap felől.
Reggel gyors v. postával 6 óra 50 perc.
Délelőtt személy v. postával 11 óra 53 perc.
Délután gyors v. postával 3 óra 41 perc.
Este vegyes v. postával 7 óra 56 perc.

Szerdán és szombaton reggel 3 óra 47 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. — Erkezik Kassára 7 óra 50 perczkor,

Páris 1900
„Grand Prix“
Legnagyobb kitüntetés.

A leghasznosabb

karácsonyi ajándékok

Singer varrógépek mintaszerűek a szerkezet és kivitelben.
Singer varrógépek nélkülözhetetlenek a háztartás és iparban.
Singer varrógépek a legelterjedtebbek a gyári üzemekben.
Singer varrógépek utólérhetetlenek szolgáltatási képesség és tartósságban.
Singer varrógépek kiválóan alkalmasak a divatos műhímzéshez.
 Ingyenes tanfolyamok minden házi varrási munkában, valamint a divatos műhímzésben. Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban. A családi használatra való egyes varrógépekhez elektromotorok.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Sátoraljaujhely, főutcza 493. szám alatt.

Hirdetések

jutányos áron felvé-
tetnek

a kiadóhivatalban.

Első zemplén-megyei honi butor-esarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökr“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szives megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű butorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkeve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű butorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Kitünő pörkölt paprikás szalonna.

Tessék

kísérletet tenni és meg fog győződni, hogy nálam mindenféle

HENTESÁRU

a legolcsóbban beszerezhető.

A t. cz. vevőközönség szives figyelmébe ajánlom a következő árakat:

1 kiló friss olvasztott szalonna-zsír . . .	1 k. 52 fill.
1 „ sóatlan szalonna zsírnak való . . .	1 k. 40 fill.
1 „ uj sós szalonna . . .	1 k. 36 fill.
1 „ füstölt szalonna szeletben . . .	1 k. 52 fill.
1 „ füstölt hát szalonna . . .	1 k. 56 fill.
1 „ I. rendű pörkölt paprikás szalonna . . .	1 k. 60 fill.
1 „ füstölt kolbász . . .	1 k. 60 fill.
1 „ füstölt sódar páczolt . . .	1 k. 52 fill.

Nagybani vételnél árengedmény!

Megrendelhető:

KARNER JÓZSEF,
hentesüzletében

Nyiregyháza.

Finom füstölt hús nemű.

Sátoraljaujhely, nyomtatott a „Zemplén“ könyvnyomtató intézetében

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett

E balsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden kóros állapotokban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajokból is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltóláz. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Széliden mozditja elő a székélést s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megzabadi a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szárhothadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, u és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, ruh ellen, megszünteti a felfájást, zugást, szaggatást, köszvényit, fülgyógyulást stb. Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható. Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a győrből eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postáállomásra 12 kcs-i vagy 6 dupla üveget 4 koronáért. Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik.

Miért szenved on? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

centifólia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. Valódi centifólia-kenőcs alkalmaznak: a betegágyas nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, a sós csuszánál, dagadt lábknál sőt a csontszunál is; továbbá vigott-, szurási-, lő- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, serét, tövis stb. kihúzására. minden kelés, kinövés, pokolvar és u képződéseknél, sőt még a ráknál; az uj- és körömméregnél, hólyagoknál. sebesült lábknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdagagnál, vérkeleknél és fülgyógyulásoknál stb. — Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében 2 tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. — Számos credeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e égetve a „Thierry Adolf Limite angyalgögyyszerének Pregrada“ védjegye.

E két gyógyszerében fölülmulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régebb lesz, annál értékesebb és hathatósabb és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy effélé sokszorosos ajánlt hasonló de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amelltt teljesen ártatlan világhíru szernél, melyeknek minden családnál találhatóak kell lenni. A hol a fent ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapest: Török J. gyógyszerész. Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert a gyöbbrésze ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajtákat ültettek, azok tövében elaltják hazukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindentütt megterem s nincsen oly ház, melynek fa a mellett a legcsekélyebb gondozással fennevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre anélkül, hogy legkevesebb helyet is el foglalna az egyébre használható részekből. Ez a leghaladósabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vo. atkozó szives fénynyomatu katalógus hársának ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Érmellékt első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Divatáru üzlet

megnyitás.

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy Király-Helmecezen, a mai kor igényeinek megfelelő divatáru üzletet nyitottam. Kérem becses pártfogásukat

Kalla Sándorné.